

[Lønger]

Vi har ikke haft forestillingsevne til at lade andre steder end ved formuleringen af dette forslag, men hvis andre har gode ideer, der kan løse de problemer, vi rejser, er vi selvfølgelig positive over for det, og vi stiller i den forbindelse ikke krav om, at man skal følge vores principielle modstand mod enhver underkendelse af vælgernes dom. Andre forbedringer kan også gøre det.

Jeg bed mærke i, at indenrigsministeren henviste til grundloven. Hun sagde, at en straf efter grundloven kan medføre, at man ikke er valgbar til folketinget og til de kommunale råd. Det bemærkede vi også i februar 1984, da folketinget skulle tage stilling til en konkret sag, men der står jo altså ikke i grundloven, at en straf skal medføre underkendelse af et valg.

Ministeren lagde også stor vægt på, at kommunalbestyrelsen nok vil have regler, der sikrer, at der stilles de samme krav til kommunalbestyrelsesmedlemmernes som til folketingsmedlemmernes vandel, og det tror jeg da også kommunalbestyrelsesmedlemmerne ønsker, men jeg tror ikke, at nogen kommunalbestyrelsesmedlemmer vil stille sig op og forsvare, endsige stille krav om, tilfældigheder og vilkårligheder.

I øvrigt synes jeg, at fru Karen Højte Jensen stillede et ganske godt spørgsmål, der rækker langt ud over denne debat. Fru Karen Højte Jensen spurgte: hvad gør vælgerne egentlig i valgperioden? Det synes jeg er et utrolig godt spørgsmål. Ja, de hænger jo på dem, de har valgt, og det gør de efter de nuværende regler, og det gør de, hvad enten vedkommende er straffet eller ej. Der er en lille mulighed med de nuværende regler for at slippe af med en person, der bliver straffet, men der kan jo være så mange andre grunde til, at man gerne vil slippe af med den, man har valgt, og det er der altså heller ikke noget at gøre ved. Det er et godt spørgsmål, som jeg egentlig nok synes der kunne være grund til at overveje noget mere.

Til slut vil jeg sige, at jeg nok er mest skuffet over det radikale venstres stilling til forslaget, og det er jeg, fordi det radikale venstre har en meget stærkt progressiv profil i den kriminalpolitiske debat. Det radikale venstre er imod tillægsstraffe, det radikale venstre er imod, at man hæmmer resocialiseringsbestræbelser over for tidligere straffede. Det radikale venstre er imod, at man vanske-

liggør deres tilbagevenden til en normal funktion i samfundet, og på den baggrund er jeg især skuffet over det radikale venstres holdning i dag, mens jeg omvendt må sige, at jeg er positivt overrasket over regeringspartierne.

På den baggrund vil jeg konkludere, at vi er rimeligt tilfredse med førstebehandlingen af forslaget, for vi er ikke forvænte med, når vi kommer med forslag, at alle partierne klapper i deres små hænder og siger: det var godt, VS, det vedtager vi straks. Vi er vant til, at vi skal arbejde med tingene i flere år, før vi får noget gennemført, og det vil vi også gøre med den problemstilling, vi har rejst her.

(Kort bemærkning).

Birthe Nielsen (SF):

Jeg vil gerne knytte en enkelt kommentar til tilfældighederne, og det, jeg siger nu, behøver ikke at være en tænkt situation.

Et medlem kan opstille til både amtsråd og kommunalbestyrelse. Man kan godt forestille sig, at vedkommende bliver indbragt for valgbarhedsnævnet det ene sted, men ikke det andet sted, således at han kan sidde i amtsrådet, men måske ikke i den kommune, han er valgt i, eller omvendt. Det viser bare lidt om, hvor tilfældig loven er.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Tredje næstformand (Lilli Gyldenkilde):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til kommunaludvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Første behandling af lovforslag nr. L 25:

Forslag til lov om ændring af lov om lands- og regionplanlægning, lov om regionplanlægning i hovedstadsområdet, lov om kommune-

planlægning og lov om by- og landzoner. (Indsigelsesfrister).

Af Lenger (VS) m.fl.
(Fremsat 8/10 85).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Miljøministeren (Chr. Christensen):

Det forslag, vi nu skal behandle første gang, angår to regionplanlove: kommuneplanloven og by- og landzoneloven. Forslaget går ud på, at perioden 15. juni til 15. august ikke skal kunne indgå i beregningen af de minimumsfrister, som findes i de fire love. Fristerne er jo meget forskellige. I regionplanlovene er der en indsigelsesfrist på 4 måneder for regionplanforslag. Fristen gælder også for tillæg til en regionplan, men der er en adgang for miljøministeren til at fritage helt eller delvis for denne frist ved regionplantillæg.

Indsigelsesfristen i regionplanlovene er så lang, at der dermed er taget hensyn til bl.a. ferieperioder. For så vidt angår disse love kan jeg slet ikke se nogen begrundelse for at overveje det foreliggende forslag.

I kommuneplanloven er der frister både vedrørende planforslag og vedrørende enkeltafgørelser. Planforslagene omfatter kommuneplaner og kommuneplantillæg samt lokalplanforslag. Indsigelsesfristerne er på 16 uger og 8 uger. Fristerne vedrørende enkeltafgørelserne angår ekspropriationsbeslutninger, klager over forskellige forbud og orientering af naboer og beboere i området i forbindelse med dispensationer. Den korteste af fristerne er den frist, der gælder for orienteringen forud for en dispensation; den er på 2 uger.

I forbindelse med folketingets behandling af forslaget til ændring af kommuneplanloven, der blev vedtaget den 9. maj i år, blev der overvejet forskellige forslag vedrørende fristbestemmelserne for kommuneplaner, lokalplaner og orienteringsreglerne i forbindelse med dispensationer. Det blev herunder overvejet, hvilken betydning der skulle tillægges bl.a. ferieperioder. Spørgsmålet var rejst af friluftsrådet i en skrivelse af 3. april 1985. Skrivelsen er optaget som bilag til miljø- og planlægningsudvalgets betænkning af 26. april 1985.

Friluftsrådet foreslog, at perioden mellem jul og nytår, påskeugen, industriferien og eventuelt efterårsferien ikke medregnes i de omhandlede frister. Henvendelsen medførte en ændring af reglerne om orientering i forbindelse med dispensation. Ændringen går ud på, at helligdagene ikke kan medregnes i de to uger.

Hvad angår ferieperioderne, har jeg henstillet til kommunerne, at høringsperioden, så vidt det er muligt, ikke placeres i tidsrum, hvor de personer, der vil blive berørt af en dispensation, må antages at holde ferie. Dette er i overensstemmelse med mit tilsagn til folketingets miljø- og planlægningsudvalg.

Folketinget har altså for ganske nylig taget stilling til spørgsmålet om ferieperioderne i forbindelse med kommuneplanlovens fristbestemmelser. Jeg mener ikke, der nu er grund til at ændre denne stillingtagen. Jeg er fortsat af den opfattelse, at et stop for lokalplaner og disposition i sommerferieperioden kan medføre en risiko for en del bygge- og anlægsarbejder i den del af året, der er mest velegnet hertil, med deraf følgende virkninger for beskæftigelsen.

For zoneloven gælder noget lignende. Et par af de frister, der er omfattet af lovforslaget, blev fastsat i den ændring af zoneloven, som folketinget vedtog 31. maj i år. Det er den frist på 8 uger, som ejeren skal have, for kommunalbestyrelsen kan træffe beslutning om tilbageførelse af et areal til landzone, og den frist på 12 uger, som ejeren har til at fremsætte et erstatningskrav. I begge tilfælde er det ret lange frister, der kun vedrører den enkelte ejer.

Derudover berører lovforslaget fristen på 4 uger for en klage til miljøankenævnet over en zonelovsafgørelse. Klagefristen har opsættende virkning, og her gælder ligesom med dispensationen efter kommuneplanloven, at et stop for sådanne afgørelser i sommerferieperioden kan virke meget uheldigt for de bygge- og anlægsarbejder, som ønskes gennemført eller igangsat.

Jeg kan således ikke gå ind for det foreliggende lovforslag.

Henning Nielsen (S):

Nu har miljøministeren jo redegjort for, hvad forslaget drejer sig om. Sigtet med forslaget er at undgå ferietiden, hvor mange jo

[Henning Nielsen]

er på rejse og dermed også er forhindret i at deltage i debatten i høringsperioden. Vi er i socialdemokratiet enige med forslagsstillerne i, at der her er et problem, og vi vil også gerne medvirke til at finde en løsning på det, således at vi hindrer, at så mange afskæres fra at bruge deres demokratiske rettigheder.

Forslagsstillerne skriver i bemærkningerne til lovforslaget, at der efterhånden er en lang række eksempler på, at kommuneplaner og lokalplaner osv. er tilrettelagt således, at kommentarer og indsigelser netop skal afgives i sommerferieperioden. Det er jo i direkte modstrid med de henstillinger, som vi også hørte miljøministeren gav kommunerne. Hvis man udelader 2 måneder om året fra at indgå i høringsperioderne, vil det naturligvis give problemer og vel også for dem, der skal planlægge, og vi må nok også indrømme, at vi, selv om vi fritager disse to måneder, heller ikke vil kunne garantere for, at alle nu er hjemme, når høringsperioden finder sted. Vi ved jo, at tusinder af medborgere, der arbejder på virksomheder, der ikke holder lukket i industriferien, allerede starter deres ferie i maj måned. Altså heller ikke på det område vil forslaget løse alle problemerne fuldt ud, men vi mener i socialdemokratiet, at vi måske under udvalgsarbejdet kan få løst problemerne således, at vi i hvert fald får en ordning, der er bedre end den nuværende.

Svend Åge Petersen (KF):

Da det konservative folkepartis ordfører i denne sag, hr. Ahlmann-Ohlson, er forhindret i at være til stede, vil jeg gerne på partiets vegne udtale, at vi ikke kan gå ind for dette forslag fra venstresocialisterne. Vi finder, at der i de gældende love er taget hensyn til borgernes muligheder for at komme med indsigelser ved, at indsigelsesfristerne i de enkelte love er tilpas lange.

Det er endvidere vores opfattelse, at der i venstresocialisternes lovforslag ligger et dårligt skjult angreb på såvel kommuner og amtskommuner som på staten, og vi ønsker ikke at gå med i et sådant mistænkeliggørende angreb, som der her er lagt op til.

Det er vores opfattelse, at de nævnte myndigheder ved fastlæggelsen af offentliggørelsesfasen selv er helt opmærksomme på problemet med de indsigelsesfrister, der her er tale om, og de indsigelsesfrister, der måtte

udløbe i ferieperioderne, og derfor kan vi ikke tilslutte os dette lovforslag.

Skrumssager Skau (V):

Da hr. Anders Poulsen ikke kan være i salen, har jeg lovet at sige følgende:

Dette lovforslag fra venstresocialisterne om, at sommertiden, dvs. perioden 15. juni til 15. august, som nogenlunde falder sammen med sommerferieperioden i skolerne, ikke må indgå i offentligheds- og indsigelsesfristen for planlovene, kan venstre ikke støtte. Vi ønsker ikke at medvirke til et diktat til de lokale myndigheder. Vi føler os tværtimod overbevist om, at man lokalt udmærket kan administrere disse tidsperioder på en hensigtsmæssig måde, og det er også det, vi allerede ser.

Venstre kan derfor ikke støtte dette lovforslag.

Leif Hermann (SF):

Jeg har forstået af lovforslagets bemærkninger, at det er et demokratisk princip, som venstresocialisterne her vil tilgodese, og det synes vi er udmærket. Som det også har været nævnt af miljøministeren, har vi jo været inde på problemstillingerne, da vi ændrede kommuneplanloven sidste gang, og det lykkedes, som ministeren siger, ikke at komme igennem med andet end disse sædvanlige forkølede henstillinger til kommunerne om at gøre det ene og gøre det andet.

I visse henseender har man hos denne regering en overordentlig udpræget tendens til at komme med henstillinger til kommunerne og være så optaget af det kommunale selvstyre – ja, hr. Skrumssager Skau har lige sagt, at man sandelig ikke ville være med til noget diktat over for de lokale myndigheder – og i andre henseender forekommer der ingen form for tilbageholdenhed, når man skal diktere de lokale myndigheder, eksempelvis hvor meget der må være i kommunekassen.

Vi synes, det er et rigtigt forslag, for så vidt at det holder sig til spørgsmålet om forningers og andres muligheder for at komme med indsigelser, for så vidt det retter sig mod de bestemmelser i planlægningslovgivningen og i by- og landzoneloven, som vedrører frister, der har med disse grupper at gøre. Men i det øjeblik, forslaget vedrører frister, der udelukkende har relation til enkeltpersoner,

[Leif Hermann]

sådan som det f.eks. er tilfældet i by- og landzonelovens § 16 og i § 18 a, mener vi ikke, der er nogen grund til at skabe en, om jeg så må sige, fristsuspension i sommerferieperioden.

Jeg går ud fra, at det forhold, at man har medtaget de to bestemmelser i by- og landzoneloven, er en fejl, som vi nemt kan få rettet i udvalget.

Vi kan som sagt tilsige en positiv, konstruktiv – og hvad vi ellers kan sige af pæne ting – indsats i udvalgsarbejdet.

Dagmar Mørk Jensen (RV):

Spørgsmålet om indsigelsesfrister i planlovgivningen er naturligvis meget væsentligt, og det må da også erkendes, at fristernes praktiske værdi for borgerne kan hæmmes af, om de falder i ferietiden, når mange er bortrejst. Men nu er det jo altså ikke alle, der er bortrejst eller holder ferie netop i de to måneder, og man kan jo også være meget optaget af andre grunde – hvad f.eks. med landbrugernes høsttid? Vi mener med andre ord, at det ville være for stort et indgreb at lovgive om dette spørgsmål. Derimod har vi absolut ikke noget imod, om miljøministeren endnu en gang minder kommunalrådene om det problem, der kan opstå, men vi tror ærligt talt, at kommunalrådene i forvejen er opmærksom på tingene og lægger fristerne til rette sådan, at de tager behørigt hensyn til dem, der har behov for det. Man må jo ikke glemme, at det trods alt drejer sig om borgere, som også er deres egne vælgere.

Vi kan med andre ord ikke tilslutte os dette forslag.

Kirsten Wind Rasmussen (CD):

CD kan medgive forslagsstillerne, at det vil være uheldigt, hvis tidsfristerne for de nævnte områder rækker ind i sommerferien. Omvendt mener vi ikke, der er basis for en lovgivning om dette spørgsmål. Der er i såvel region- som kommuneplanloven fastsat tidsfrister, som vi må anse for rimelige.

Vi kan være enige med forslagsstillerne i, at det er ønskværdigt, at så mange grupper som muligt får så god tid som muligt til at sætte sig ind i de planer, der er lagt ud til høring. Vi må derfor fra CDs side opfordre til, at de pågældende myndigheder holder sig for øje, at der skal være den bedst mulige tid

i den bedst mulige periode af året til den nødvendige forberedelse, men vi er enige i ministerens betragtninger om, at der kan være bygge- og anlægsmæssige hensyn, der taler for, at det netop kan forekomme, at offentligheden inddrages i høringsfasen med deraf følgende indsigelsesmulighed netop i denne set fra et forberedende synspunkt uheldige periode.

Med den nævnte opfordring til de respektive myndigheder kan CD derfor indstille, at tinget forkaster det foreliggende forslag.

(Kort bemærkning).

Leif Hermann (SF):

Det er fru Kirsten Wind Rasmussen, der nu som den vistnok tredje ordfører står og hælder vand ud af ørerne med hensyn til folks rettigheder; man vil ikke være med til at fastlægge folks rettigheder i lovgivningen, når det drejer sig om demokratiske rettigheder og muligheder for at komme med indsigelser, men man vil gerne være med til at komme med henstillinger til kommunalbestyrelserne. Det vil jeg egentlig gerne have en forklaring på. Når man er enig i princippet, hvorfor vil man så ikke være med til at fastlægge det i lovgivningen?

Steffensen (KrF):

Som miljøministeren gjorde opmærksom på i sin redegørelse, brugte folketingets miljø- og planlægningsudvalg ganske megen tid i sidste samling på at finde frem til løsninger, som var rimelige og rigtige. Hvordan man end vil se på det, kan man ikke komme udenom, at såvel kommuneplanloven som zoneloven var til behandling sidste år, og folketinget har taget stilling til de dengang foreslåede ændringer. Man kan være enig eller uenig i det, men det er jo det, et flertal i folketinget vedtog.

Kristeligt folkeparti mener derfor ikke, der er nogen rimelighed i at begynde at tage dette forslag op nu. Vi har klart taget stilling til det i dette ting i sidste samling, og det ønsker vi skal respekteres. Derfor må vi afvise forslaget.

Ove Jensen (FP):

Min første indskydelse efter at have læst dette lovforslag var, at det må være udarbejdet af enten en skolelærer eller en anden of-

[Ove Jensen]

fentligt ansat person, som har en god, lang sommerferie, og som derfor tror, at man kan sætte hele samfundsmaskineriet i stå i denne lange sommerferie. Det kan man naturligvis ikke. Hvis folketinget først begynder at vedtage noget, der ligner dette her, bliver det næste selvfølgelig, at der også skal være en måneds frist i juleferien – de har også god, lang juleferie – og hvad med efterårsferien? Man kunne forestille sig, at det også blev udvidet til, at en virksomhed, der ansøger om at få et eller andet projekt godkendt, får fristen forlænget i yderligere to måneder. Det ville være fuldstændig tåbeligt. Fremskridtspartiet vil i hvert fald ikke være med til det.

Pernille Falcon (VS):

Jeg vil indledningsvis takke socialdemokratiet og SF for deres positive modtagelse af vores forslag. Til de borgerlige partier vil jeg sige, at det ikke kommer bag på mig, at I ikke ønsker at udvide det lokale demokrati. Jeg synes ikke, det er nok at komme med henstillinger til kommunerne om, at de ikke skal placere indsigelsesfristerne i sommerferien, når det rent faktisk viser sig, at der er kommuner, som helt bevidst placerer upopulære og ubehagelige planer i den periode netop med henblik på at sikre, at der ikke kommer for meget røre om forslagene. Vi ved udmærket godt, hvordan det fungerer reelt ude i kommunerne. Der er en lang række foreninger, beboerforeninger, grundejerforeninger osv., og en lang række græsrodsbevægelser, som aktivt vurderer de forslag, der foreligger, og det er altså deres muligheder for rent faktisk at få tingene diskuteret, som man her ikke vil sikre.

Jeg mener ikke, at det er nok med henstillinger til de kommuner og myndigheder, som ikke er demokratisk indstillet på dette område. Jeg har mærket mig især socialdemokratiets positive modtagelse af dette forslag, specielt fordi socialdemokratiet faktisk har magten i en del kommuner og amtsråd. Jeg synes, det er positivt, at man, på trods af at man sidder på magten, godt kan forstå den problemstilling og også gerne vil have den indarbejdet i lovgivningen, fordi man forstår, det ikke er nok med henstillinger, for vi har jo også set, at der har været kommuner med socialdemokratisk flertalsstyre, hvor man har

haft disse uheldige placeringer af indsigelsesfristerne.

Jeg synes, det må være et oplagt demokratisk princip, at man sikrer folk en mulighed for at sætte sig grundigt ind i tingene og komme med deres udtalelser, inden beslutningerne endeligt træffes i enten kommunalbestyrelser eller amtsråd.

Jeg forstår ikke helt bemærkningerne om, at det må være nogle skolelærere, der har udarbejdet forslaget, og jeg kan da berolige med, hvis man har noget specielt imod skolelærere, at det ikke er tilfældet. Det, der er tale om, er, at vi ved, at der traditionelt ikke er de store foreningsaktiviteter i sommerperioden, fordi folks ferie falder meget spredt og en lang række foreninger derfor må opgive at have en samlet mødeaktivitet og en samlet stillingtagen til de ting, der sker, og det gælder såmænd både beboerforeninger, grundejerforeninger m.fl.

Jeg tager i høj grad den stillingtagen, der har været i denne sag, som udtryk for, hvorvidt man er demokratisk sindet på lokalt plan eller ej. Jeg mener, det er forkert at sige, at man ikke vil begrænse det lokale selvstyre ved at pålægge det, at det rent faktisk skal give borgerne mulighed for at blive hørt. Det er ikke det, vi forstår ved kommunalt selvstyre. Man har ikke de samme skrumpel, når man begrænser kommunernes økonomiske mulighed for reelt at udfolde et lokalt demokrati.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Tredje næstformand (Lilli Gyldenkilde):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til miljø- og planlægningsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

7) Første behandling af lovforslag nr. L 45: